VALTIOVARAINVALIOKUNNAN HALLINTO- JA TURVALLISUUSJAOSTO

Viite: Hallinto- ja turvallisuusjaosto keskiviikko 12.10.2016 klo 12:45 / HE 134/2016 vp / Asiantuntijapyyntö

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYKSEN (MPK) LAUSUNTO VALTION TALOUSARVIOSTA VUODELLE 2017

Valtion talousarvioehdotuksessa vuodelle 2017 on Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukemiseen osoitettu 1 625 000 euroa (-404 000 euroa). Suurin leikkaus olisi kohdistumassa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle (MPK). Alustavan tiedon mukaan MPK:n valtionapu olisi 1 404 000 (-400 000 euroa).

MPK esittää Eduskunnalle vuoden 2017 valtionavun määräksi 1 809 000 euroa (vuoden 2016 taso). Nyt esitetty kehys aiheuttaisi koulutuksen toteuttamisessa vuonna 2017 ainakin 30% laskun (15 – 20 000 henkilöä).

Puolustusministeriön vuosien 2018–2021 kehyksessä (FI.PLM.2016-5239 629/20.00.05/2016) MPK:n valtionapu on 1 400 000 euroa). MPK on esittänyt vuosina 2015 – 16 valtioavun nostamista nykytasosta 500 000 eurolla 2 254 000 euroon, jolla päästäisiin vastaamaan koulutuksen kysynnän kasvuun nykyorganisaatiolla ja henkilöstömitoituksella.

Koska valtionavun ennakoidaan pysyvän korkeintaan nykytasolla, MPK on ryhtynyt organisaationsa ja henkilöstömitoituksensa uudistamiseen ja siihen liittyviin yhteistoimintaneuvotteluihin. Mikä valtionapu säilyisi esitetyllä tasolla 1 804 00 euroa), MPK ennakoi kykenevänsä uudistetulla organisaatiollaan ja joustavammalla henkilöstörakenteella parantamaan koulutuksensa tuottavuutta 2020 mennessä. MPK:n henkilötyövuosimäärä pysyisi aikaisemmalla tasolla.

LAATIKAINEN
PERTTI 124591524
2016.10.10
08:45:59 +03'00'

Pertti Laatikainen
Toiminnanjohtaja

1 Liite: Perustelumuistio

PERUSTELUMUISTIO

.

Lain vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta mukaan MPK:n julkisena hallintotehtävänä on:

1) järjestää vapaaehtoiseen maanpuolustukseen kuuluvaa sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta sekä vapaaehtoista maanpuolustusta koskevaa tiedostusta ja valistusta;
2) kehittää naisten mahdollisuuksia osallistua vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja järjestää siihen liittyvää sotilaallista koulutusta ja sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta;
3) ohjata, tukea ja sovittaa yhteen jäsenjärjestöjen maanpuolustuskoulutusta.

Lisäksi MPK järjestää turvallisuus-, varautumis- sekä johtamis- ja kouluttajakoulutusta.

Tehtävänsä toteuttamiseksi MPK koulutti vuonna 2015 yhteensä 88 189 vrk (kouluttajat mukaan lukien) yli 1 800 koulutustilaisuudessa. Koulutuksesta kaksi kolmasosaa on pääosin reserviläisille suunnattua sotilaallista sekä sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ja yksi kolmasosa kaikille kansalaisille avointa varautumis- ja turvallisuuskoulutusta. MPK:n koulutukseen osallistui yli 49 000 kansalaista.

Vallitsevassa turvallisuustilanteessa MPK näkee yhä tärkeämmäksi yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen. Puolustusvoimauudistus on toteutunut tavalla, jossa vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen tarve kasvaa. Lisäksi varautumis- ja turvallisuuskoulutuksen tarve muun muassa naisten ja nuorten koulutuksen osalta on kasvamassa ja vain osa halukkaista voidaan ottaa kursseilla, mikä on myös ristiriidassa MPK:lle kohdennettaviin resursseihin nähden.

Puolustusvoimien tilaamaa koulutusta (250 kurssia) vuonna 2015 oli yli 28 000 vrk, josta puolustusvoimat maksoi kaupallisen sopimuksen mukaisesti 1,0 miljoona euroa. Puolustusvoimien tilaukset jatkuvat alustavan tiedon mukaan myös vuonna 2017 samalla tasolla. Sopimuksen hinta tullee olemaan 1,0 miljoonaa euroa. MPK on esittänyt tilaussopimuksen kasvattamista 300 000 eurolla, mikä on vuosittain ollut todellista toteumaa vastaava korvaus.

MPK on myös esittänyt eräänä vaihtoehtona, että puolustusministeriön hallinnonalan sisäistä resurssien jakoa tarkistettaisiin. MPK:n koulutus on reserviläisten osalta kustannustehokkuudeltaan edullisempaa (41 e/vrk ><173 e/vrk) verrattuna puolustusvoimien antamaan kertausharjoituskoulutukseen, mikä puoltaisi MPK rahoituksen pitämistä kunnossa.

MPK saavutti valtion talousarviossa vuodelle 2015 asetetut tulostavoitteet - taloudellisuus ylitettiin 22 %:lla, tuottavuus 40 %:lla ja tuotokset 34 %:lla. Edelliseen vuoteen verrattuna taloudellisuus parani 7,3 %, tuottavuus parani 6,2 % ja tuotokset kasvoivat 7,6 %. Vuoden 2015 kokonaiskoulutustulos 88 189 vrk on MPK:n ennätys ja näin ollen tehokkuuslukujen kasvu on luonnollinen seuraus siitä.

Vuoden 2011 alussa voimaantullut MPK:n uusi kenttäorganisaatio toteutettiin puolustusministeriön ohjauksessa. Tällöin sovittiin, että MPK sitoutuu toimimaan tuloksellisesti seuraavat neljä vuotta 2011 tasoisella valtioavulla. Tästä huolimatta valtionapu on laskenut vuoteen 2016 mennessä noin 200 000 euroa ja edelleen laskua olisi kehyksen toteutuessa 400 000 euroa.

MPK:n on toiminut periaatteella, että MPK:lla on kaikissa maakunnissa toimihenkilö koordinoimassa vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta puolustusvoimien ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa. MPK:n maakunnallinen läsnäolo on tärkeätä tilanteessa, jossa kaikissa maakunnissa ei ole nyt eikä tulevaisuudessa kouluttavia puolustusvoimien joukkoja.

MPK on esittänyt Puolustusministeriölle vuodelle 2017 valtionapuosuudeksi 2 254 000 euroa MPK:n resurssien kehittämiseksi siten, että se voi muuttuneessa turvallisuustilanteessa paremmin vastata koulutuskysyntään. MPK kykenisi nostamaan 20 % koulutustarjontaansa.

MPK:n saama valtionapu sisältyy Valtion talousarvion 2016 kohtaan 50, Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen. Momenttiin, suuruudeltaan 1,625 M€ sisältyy 404 000 €:n vähennys (20 %).

Puolustusministeriöstä saadun suunnittelutiedon mukaan MPK:lle kohdennetaan vuoteen 2016 verrattuna 400 000 €:n vähennys, jolloin MPK:n valtionapu on 1,404 M€ (-20 %). Vuodesta 2011 alkaen vähennyskertymä olisi 571 000 euroa (n 29 %) ja MPK:n talousarvioesitystä 850 000 (38 %) euroa pienempi. Vähennys tuntuu kohtuuttomalta huomioiden MPK:n toiminnan tehokkuus ja tuloksellisuus sekä laajan vapaaehtoisuuden hyödyntäminen yhteiskunnan turvallisuusstrategian mukaisessa maanpuolustustyössä sekä puolustusvoimien koulutuksessa.

Arvio tämän vuoden taloudellisesta tuloksesta 1,809 M€:n määrärahalla (valtionapu) on negatiivinen. Koulutustulos tullee olemaan noin 5 % vuotta 2016 pienempi.

Talousarviossa 2016 olevat tulostavoitteet MPK on esittänyt sillä periaatteella, että saavutetusta koulutuksen tasosta tai laadusta ei tingitä. Supistuvilla taloudellisilla resursseilla tämä ei ole mahdollista.

Esitys

Edellä olevilla perusteluilla MPK tarvitsee vähintään vuoden 2016 tasoisen valtionavustukseen (1 809 000 e) selvitäkseen esitetyistä tavoitteista sekä säilyttääkseen läsnäolonsa kaikissa maakunnissa. Tavoitteena tulisi olla vuoden 2009 - 11 tasoisen valtionavun (1,975 M€) palauttaminen mahdollisimman pian.

.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys (MPK) Y-tunnus 2175871-8
Keskustoimisto, Töölöntorinkatu 2 B 8. krs, 00260 Helsinki
toimisto@mpk.fi www.mpk.fi